Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0345

Ciągłe ataki hybrydowe Białorusi na Litwę

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie ciągłych ataków hybrydowych Białorusi na Litwę (2025/3025(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Białorusi, Rosji i Ukrainy,

– uwzględniając oświadczenie wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 29 października 2025 r. w sprawie działań hybrydowych Białorusi na granicy zewnętrznej UE,

– uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych, akt końcowy z Helsinek oraz podstawowe zasady prawa międzynarodowego,

– uwzględniając art. 136 ust. 2 i 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że Białoruś zintensyfikowała operacje hybrydowe przeciwko Litwie, takie jak wysyłanie bezzałogowych statków powietrznych, wtargnięcia balonów, cyberataki i kampanie dezinformacyjne, oraz że w dalszym ciągu instrumentalizuje migrację;

B. mając na uwadze, że działania te należy postrzegać w kontekście rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i szerszej rosyjskiej strategii destabilizacji UE i NATO; mając na uwadze, że Białoruś jest platformą dla rosyjskich operacji hybrydowych przeciwko Europie; mając na uwadze, że według oceny służb wywiadu i bezpieczeństwa w całej UE białoruska taktyka hybrydowa ściśle wpisuje się w szerszą strategię wrogości Rosji wobec UE i jej państw członkowskich oraz przyczynia się do realizacji tej strategii;

C. mając na uwadze, że od 2024 r. Litwa odnotowała setki naruszeń przestrzeni powietrznej przez obiekty wysłane z Białorusi, w tym balony pogodowe, z których żaden nie został zgłoszony władzom lotniczym, co stanowi naruszenie międzynarodowych zasad

bezpieczeństwa i suwerenności Litwy;

D. mając na uwadze, że wtargnięcia te, do których doszło również w pobliżu portów lotniczych w Wilnie i Kownie, stanowią zagrożenie dla życia, podważają bezpieczeństwo i zakłócają loty cywilne, a także spowodowały 19 zamknięć lotnisk, wpłynęły na setki lotów i dziesiątki tysięcy pasażerów oraz przyniosły znaczne straty ekonomiczne;

E. mając na uwadze, że władze litewskie zgłosiły poważną eskalację działań hybrydowych z Białorusi, ponieważ w 2023 r. wykryły trzy balony, w 2024 r. – 184 , a w 2025 r. – ok. 700 balonów i 200 dronów;

F. mając na uwadze, że litewskie służby bezpieczeństwa odzyskały szczątki z wysłanych z Białorusi bezzałogowych statków powietrznych i balonów, których analiza wykazała, że obiekty te zostały wysłane w sposób kontrolowany, zawierały elektronikę pokładową oraz – w jednym przypadku – ślady obecności materiałów wybuchowych;

G. mając na uwadze, że po decyzji Litwy o tymczasowym zamknięciu granicy z Białorusią faktyczne władze białoruskie zastosowały wymuszenie ekonomiczne, mianowicie zatrzymały europejskie pojazdy ciężarowe, grożąc ich konfiskatą i utrudniając legalny handel transgraniczny;

H. mając na uwadze, że od 2021 r. Białoruś stosuje strategię celowej destabilizacji, w ramach której systematycznie instrumentalizuje migrację, kierując migrantów o nieuregulowanym statusie na granicę litewską; mając na uwadze, że wtargnięcia bezzałogowych statków powietrznych i balonów, kampanie dezinformacyjne i presja wywierana na granicę stanowią łącznie wzorzec skoordynowanej agresji hybrydowej na Litwę i UE;

I. mając na uwadze, że 9 grudnia 2025 r., w następstwie gwałtownego wzrostu liczby balonów wysłanych z Białorusi, Litwa ogłosiła stan wyjątkowy i zezwoliła na zestrzelenie bezzałogowych obiektów latających;

J. mając na uwadze, że Białoruś usiłowała uchylić się od odpowiedzialności, fałszywie oskarżając Litwę o szpiegostwo i fabrykowanie dowodów, co odzwierciedla ugruntowaną rosyjską taktykę wojny informacyjnej mającą na celu podważenie zaufania publicznego i zrzucenie odpowiedzialności; mając na uwadze, że odpowiedź na takie działania wymaga koordynacji na szczeblu UE i NATO;

K. mając na uwadze, że Białoruś zacieśnia współpracę wojskową i wywiadowczą z Rosją oraz zwiększa swoją zależność od Rosji, co obejmuje m.in. wspólne struktury obrony powietrznej, transfer technologii w systemach bezzałogowych statków powietrznych i

skoordynowane operacje hybrydowe wymierzone w państwa członkowskie UE; mając na uwadze, że te ataki hybrydowe służą strategicznym interesom Kremla, ponieważ testują systemy obrony powietrznej i wykrywania oraz progi reakcji, a także osłabiają spójność NATO i UE;

L. mając na uwadze, że wschodnia flanka UE stanowi obszar o strategicznym znaczeniu dla ogólnego bezpieczeństwa Europy i w związku z tym potrzebuje wzmocnionej infrastruktury, lepszych zdolności obserwacyjnych i skutecznych mechanizmów szybkiego wzmocnienia; mając na uwadze, że doświadczenia Litwy wskazują na pilną potrzebę skoordynowania działań na szczeblu UE, zbudowania skutecznych i innowacyjnych zdolności antydronowych, rozwoju technologii ochrony granic i szybkiej wymiany informacji między państwami członkowskimi;

M. mając na uwadze, że w komunikacie „Utrzymanie pokoju – Plan działania na rzecz gotowości obronnej do 2030 r.” wskazano, iż europejska inicjatywa na rzecz obrony przed dronami i „straż wschodniej flanki” są inicjatywami, które należy uruchomić w pierwszej kolejności;

N. mając na uwadze, że Stany Zjednoczone postanowiły znieść część sankcji wobec Białorusi, nie uzgodniwszy wcześniej tego kroku z UE;

1. zdecydowanie potępia trwające ataki hybrydowe Białorusi na Litwę, a tym samym UE, w tym wtargnięcia bezzałogowych statków powietrznych i balonów, instrumentalizację migracji, wymuszenia ekonomiczne, operacje przemytu, prowokacje wojskowe, cyberataki i dezinformację sponsorowaną przez państwo; uznaje te ataki za celowe, skoordynowane i wrogie oraz stanowiące element szerszej strategii prowadzonej przez Rosję w celu osłabienia UE, rządów państw członkowskich i NATO;

2. potępia środki odwetowe reżimu Łukaszenki wobec Litwy, które stanowią akty przymusu wymierzone w państwo członkowskie UE, w tym bezprawne przetrzymywanie europejskich pojazdów ciężarowych i zastraszanie ich kierowców;

3. wyraża pełną solidarność z Litwą i innymi państwami członkowskimi, które są celem ataków hybrydowych Białorusi; przypomina, że zagrożenie bezpieczeństwa jednego państwa członkowskiego ma wpływ na całą UE i wymaga wspólnej reakcji;

4. domaga się, aby Białoruś natychmiast zaprzestała wszelkich ataków hybrydowych na Litwę i inne państwa członkowskie, w tym wysyłania urządzeń bezzałogowych, działań przemytniczych, wspieranej przez reżim przestępczości zorganizowanej, kampanii dezinformacyjnych, wymuszeń ekonomicznych, rekrutacji na potrzeby szpiegostwa i instrumentalizacji migracji, natychmiast zwolniła wszystkie europejskie pojazdy ciężarowe i przewożony nimi towar,

zrekompensowała przewoźnikom wszelkie straty finansowe oraz zagwarantowała bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego i przejść granicznych; potępia reżim Łukaszenki za podżeganie do aktów sabotażu i innych wrogich działań skierowanych przeciwko Litwie i innym państwom członkowskim UE, zapewnianie wsparcia operacyjnego dla tych działań i oferowanie bezpiecznego schronienia sprawcom; wskazuje, że przykładem takich działań jest niedawne wysadzenie torów kolejowych w Polsce oraz udzielenie schronienia sprawcom zabójstwa polskiego żołnierza Mateusza Sitka, zabitego na granicy polsko-białoruskiej; apeluje o natychmiastowe zaprzestanie tych wrogich działań oraz o przekazanie organom ścigania osób odpowiedzialnych za wyżej wymienione poważne przestępstwa;;

5. w pełni popiera prawo Litwy do podejmowania proporcjonalnych środków przeciwko wszelkim atakom w celu ochrony jej suwerenności, porządku publicznego i bezpieczeństwa lotniczego, w tym środków polegających na przechwytywaniu lub neutralizowaniu bezzałogowych obiektów latających pochodzących z Białorusi;

6. ubolewa nad brakiem koordynacji w związku tym, że 13 grudnia 2025 r. Stany Zjednoczone częściowo zniosły sankcje wobec Białorusi, co podważa solidarność i zbiorowe wsparcie dla członków UE i NATO będących celem białoruskich ataków hybrydowych; podkreśla, że oświadczenia specjalnego wysłannika USA ds. Białorusi w sprawie faktycznych władz tego kraju, w których zapewniono, że Białoruś zaprzestanie wysyłania balonów, wskazują na to, że przyjmuje ona odpowiedzialność za te działania, i są istotne dla ustalenia odpowiedzialności tego państwa na mocy prawa międzynarodowego;

7. przypomina, że nie uznaje Alaksandra Łukaszenki za prawowitego prezydenta Białorusi; podkreśla, że przeglądy sankcji UE wobec Białorusi lub współpracę z nią trzeba ściśle uzależnić od wprowadzenia przez ten kraj trwałych, weryfikowalnych i nieodwracalnych zmian systemowych, w tym od uwolnienia ponad 1 100 pozostałych więźniów politycznych; wzywa do solidarności w reagowaniu na zagrożenia stwarzane przez reżim Łukaszenki, w szczególności te wywołane instrumentalizacją migracji sterowaną przez państwo; zdecydowanie potępia wykorzystywanie migracji do celów politycznych przez faktyczne władze Białorusi;

8. wzywa do zacieśnienia współpracy wywiadowczej między UE a NATO w zakresie bezpieczeństwa przestrzeni powietrznej i przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym; wzywa do zacieśnienia współpracy między UE a NATO w zakresie nadzoru nad litewską przestrzenią powietrzną, w tym do ujednolicenia protokołów klasyfikacji incydentów, zwiększenia lotniczego nadzoru przestrzeni powietrznej i skoordynowanych reakcji na wtargnięcia balonów lub bezzałogowych statków powietrznych; podkreśla, że potrzeba regularnych wspólnych ćwiczeń symulujących hybrydowe zagrożenia

z powietrza; apeluje do państw członkowskich, by zadbały o szybki transgraniczny przepływ zasobów wojskowych i środków bezpieczeństwa dla Litwy, w tym budujących zdolności w zakresie obrony powietrznej i zwalczania bezzałogowych statków powietrznych;

9. wzywa państwa członkowskie i sojuszników NATO do ponownej oceny istniejących ram strategicznych i operacyjnych dotyczących przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym, aby wzmocnić gotowość i zdolności odstraszania oraz wczesnego reagowania, a także aktywnie zapobiegać tym zagrożeniom poprzez odstraszanie zamiast reagować na nie;

10. podkreśla, że ochrona i odporność infrastruktury krytycznej, w tym infrastruktury transportowej i lotniczej, muszą być strukturalnie uwzględnione i odpowiednio finansowane w kolejnych WRF;

11. wzywa Komisję i Frontex, aby przy pełnym poszanowaniu swoich mandatów wspierały wzmocnienie nadzoru granic i przestrzeni powietrznej Litwy za pomocą dodatkowych czujników, samolotów patrolowych, przenośnych zestawów do zwalczania bezzałogowych statków powietrznych oraz analizy zagrożeń w czasie rzeczywistym; zauważa, że taktyka hybrydowa Białorusi ujawnia słabości strukturalne, które wymagają wspólnej reakcji UE; z zadowoleniem przyjmuje europejską inicjatywę na rzecz obrony przed dronami jako sztandarowy europejski projekt na rzecz wykrywania, śledzenia i zwalczania wrogich systemów bezzałogowych statków powietrznych; z zadowoleniem odnotowuje propozycję utworzenia „straży wschodniej flanki”, która ma zintegrować zdolności w zakresie obrony powietrznej i zwalczania bezzałogowych statków powietrznych z bezpieczeństwem lądowym i morskim w regionach Morza Bałtyckiego i Morza Czarnego; wzywa Komisję do przygotowania środków ochrony infrastruktury transeuropejskiej sieci transportowej oraz zagwarantowania ciągłości transeuropejskich usług transportowych na wypadek przyszłych ataków hybrydowych; apeluje, by szybko wdrożyć te projekty;

12. wzywa do zacieśnienia współpracy między UE a Ukrainą w zakresie technologii dronów, systemów zwalczania bezzałogowych statków powietrznych, cyberochrony i odporności na zagrożenia hybrydowe i zauważa, że wiedza fachowa Ukrainy jest strategicznie cenna dla bezpieczeństwa UE;

13. z zadowoleniem odnotowuje niedawne przyjęcie nowego kryterium sankcji dotyczącego ataków hybrydowych przeciwko państwom członkowskim; wzywa Radę do przyjęcia dodatkowych ukierunkowanych sankcji wobec białoruskich urzędników, podmiotów państwowych i prywatnych oraz osób fizycznych zaangażowanych w produkcję i wysyłanie bezzałogowych statków powietrznych oraz inne operacje hybrydowe wymierzone w

infrastrukturę krytyczną, działalność gospodarczą i instytucje demokratyczne; apeluje do Rady, by przyjęła kolejne środki sektorowe wobec Białorusi, w tym by rozszerzyła ograniczenia dotyczące sektora lotnictwa i sektora finansowego, wprowadziła kolejne zakazy przywozu i inwestycji, rozszerzyła zakazy świadczenia usług, ograniczyła dostęp do stanowisk w organach zarządzających europejską infrastrukturą krytyczną oraz zakazała przyjmowania darowizn od faktycznych władz Białorusi i podmiotów publicznych;

14. apeluje do UE i państw członkowskich, by dążyły do rozliczenia Białorusi na szczeblu międzynarodowym za jej działania, w tym stwarzanie zagrożeń dla lotnictwa cywilnego, bezprawne przetrzymywanie unijnych pojazdów ciężarowych i transgraniczne represje wobec Białorusinów mieszkających w państwach członkowskich UE, oraz by poruszyły te kwestie na odpowiednich forach międzynarodowych;

15. apeluje do Rady, by w kolejnych WRF uwzględniła priorytety w zakresie bezpieczeństwa na wschodniej granicy, co zagwarantuje trwałe inwestycje UE na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym oraz inwestycje poprawiające odporność krytyczną infrastruktury UE, mobilność wojskową i technologie obronne;

16. sprzeciwia się dezinformacji rozpowszechnianej przez Białoruś, zgodnie z którą fabrykowano dowody i dopuszczono się szpiegostwa; wzywa UE i państwa członkowskie do poprawy komunikacji strategicznej, przeciwdziałania dezinformacji, publicznego przypisywania wrogich działań i wdrożenia zaleceń zawartych w sprawozdaniu Niinistö w celu budowania odporności społeczeństwa;

17. wzywa przedsiębiorstwa europejskie, w szczególności przewoźników, do ponownej oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z działalnością na Białorusi oraz do przyjęcia odpowiednich środków ochronnych;

18. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, państwom członkowskim UE, NATO, Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz faktycznym władzom Białorusi.